

Ref 19

Bestämmelsen i 44 § tredje stycket förvaltningsprocesslagen om när en handling som finns i domstolens postlåda anses inkommen är inte tillämplig när en handling skickas in digitalt utan bara när en handling har lagts i domstolens fysiska postlåda

44 § första och tredje styckena förvaltningsprocesslagen (1971:291)

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 13 mars 2024 följande beslut (mål nr 4765-23).

Bakgrund

1. Den som inte är nöjd med en domstols dom eller beslut kan inom viss tid överklaga avgörandet. Ett överklagande som kommer in för sent ska avvisas.

2. Enligt huvudregeln har ett överklagande kommit in till domstolen den dag som det når domstolen. Ett överklagande som finns i domstolens postlåda när domstolen tömmer den första gången en viss dag ska dock anses ha kommit in närmast föregående arbetsdag.

3. Kammarrätten i Stockholm avslog L.E:s ansökan om resning i ett mål om omhändertagande av djur. L.E. delgavs kammarrättens avgörande den 5 maj 2023. Ett överklagande skulle komma in inom tre veckor från den dag han fick del av beslutet, dvs. senast fredagen den 26 maj 2023. Söndagen den 28 maj 2023 skickade han ett överklagande digitalt till kammarrätten. Överklagandet kom in till domstolen samma dag.

4. Kammarrätten avvisade överklagandet med motiveringen att det hade kommit in för sent.

Yrkanden m.m.

5. *L.E.* yrkar att kammarrättens avvisningsbeslut ska upphävas och anför följande. Eftersom överklagandet kom in till domstolen på en söndag ska det anses ha kommit in närmast föregående arbetsdag och därmed i rätt tid.

Skälen för avgörandet*Rättslig reglering m.m.*

6. Enligt 6 a § första och andra styckena förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska ett överklagande ha kommit in till beslutsmyndigheten inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet.

7. Av 6 b § första stycket framgår att den myndighet som har meddelat det beslut som överklagas prövar om överklagandet har kommit in i rätt tid. Om överklagandet har kommit in för sent, ska det avvisas.

8. En handling har enligt 44 § första stycket kommit in till domstolen den dag som handlingen når domstolen eller en behörig befattningshavare. Av tredje stycket framgår att en handling som finns i domstolens postlåda när domstolen tömmer den första gången en viss dag ska anses ha kommit in närmast föregående arbetsdag.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

9. Huvudregeln i 44 § första stycket förvaltningsprocesslagen innebär att en handling alltid är inkommen en viss dag om den har anlänt till domstolen före klockan 24.00 den dagen. På vilket sätt den har kommit in till domstolen saknar betydelse.

10. Elektroniska handlingar, som skickas till myndigheten genom dataöverföring i ett elektroniskt kommunikationsnätverk eller på annat liknande sätt, anses som inkomna när de finns tillgängliga för myndigheten eller en behörig befattningshavare på myndighetens server i datanätverket (prop. 2016/17:180 s. 307, jfr Högsta domstolens dom den 3 januari 2024 i mål nr P 124-23).

11. L.E. gör gällande att hans överklagande ska anses ha kommit in i rätt tid eftersom så skulle ha varit fallet om han, i stället för att skicka överklagandet digitalt, hade lagt det i domstolens postlåda.

12. Bakgrunden till den kompletterande regeln i 44 § tredje stycket förvaltningsprocesslagen – om handlingar som finns i domstolens postlåda när den töms första gången en viss dag – är att lagstiftaren ville skapa ökad klarhet i de situationer när det var tveksamt vilken dag som en handling skulle anses som inkommen. Det ansågs vara av särskild betydelse att en sådan tveksamhet inte skulle drabba den enskilde negativt (prop. 1971:30 del 2 s. 369).

13. I förarbetena betonas vikten av att den enskilde på ett relativt enkelt och förutsebart sätt kan avgöra när en handling behöver skickas för att vara framme i tid och att myndigheten på ett någorlunda enkelt och rättssäkert sätt kan fastställa när en handling är att anse som inkommen. Regeln i tredje stycket har tillkommit eftersom det kan vara svårt för den enskilde att bevisa att en handling som lämnats i en myndighets postlåda efter expeditionstid

har getts in före klockan 24.00 en viss dag. I praktiken finns det inte någon annan möjlighet än att anse att sådana handlingar har kommit in arbetsdagen närmast före dagen för tömning (prop. 2016/17:180 s. 138 och 146 f.).

14. Regeln i tredje stycket är alltså avsedd att användas när en handling lagts i domstolens fysiska postlåda. Det innebär att den inte är tillämplig i andra fall, t.ex. när handlingen skickats in digitalt. I sådana fall tillämpas huvudregeln.

15. L.E:s överklagande skulle ha kommit in till kammarrätten senast den 26 maj 2023. Eftersom överklagandet kom in den 28 maj 2023 har det kommit in för sent. Kammarrättens avvisningsbeslut ska därmed fastställas.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen fastställer kammarrättens avvisningsbeslut.

I avgörandet deltog justitieråden *Jermsten, Classon, Asp, Jönsson* och *Medin*. Föredragande var justitiesekreteraren Lisa Ragnesten.

Kammarrätten i Stockholm (2023-06-14, Sjölund och Abdsaleh):

Ett överklagande ska komma in till kammarrätten inom tre veckor från den dag som den som klagat fick del av kammarrättens avgörande. L.E. har delgetts avgörandet genom s.k. förenklad delgivning. Delgivning ska då anses ha skett två veckor efter det att handlingen som ska delges skickades.

Kammarrättens avgörande skickades med e-post den 21 april 2023 och delgivning har därför skett den 5 maj 2023. Sista dag för att överklaga var den 26 maj 2023. Överklagandet kom in till kammarrätten den 28 maj 2023 och har alltså kommit in för sent. Överklagandet ska därför avvisas. – Kammarrätten avvisar överklagandet.